

Ta med
nyhetsbrevet till
din arbetsplats!

Helt enkelt

– från Byggnads Stockholm-Gotland

Nr 1, februari 2020

Nyhetsbrev till medlemmar och fackligt förtroendevalda i Byggnads Stockholm-Gotland

– Ordförande har ordet –

Byggföretag köper sig fria från ansvar

Alltför ofta ser jag företag som slarvar med säkerhetsarbete och byggnadsarbetare som inte vet vilka regler som gäller. När det sker en dödsolycka, blir ledningen förstas skrämda och undrar hur det kunde hända. Sedan skyller de ansvaret på någon annan.

Förra året dog 14 byggnadsarbetare på grund av dålig arbetsmiljö. Bakom siffran finns en jobbkompis som aldrig mer kommer till jobbet, som aldrig mer kommer hem till sin familj, ett barn som förlorat sin förälder. Men också många arbetskamrater som lämnas kvar med en traumatisk upplevelse och en rädsla för att något ska hända dem också.

Men varför sker det så många olyckor? Det råder en extrem situation på våra byggarbetsplatser där stora företag styckar sönder arbetsplatserna. Det finns kedjor av underentreprenörer som i princip kan bli hur långa som helst. Ansvaret för det förebyggande arbetsmiljöarbetet hamnar alltid på någon annan – ofta oklart på vem.

Jag anser att orsaken till att vi har så många dödsolyckor på byggarbetsplatser är att stora företag köper sig fria från ansvar när de styckar sönder arbetsplatserna. En dödsolycka är ett enormt misslyckande för hela byggbranschen, men ansvaret ligger alltid på företaget.

Tomas Kullberg
Ordförande Byggnads Stockholm-Gotland

AVTAL
2020

Byggnads viktigaste krav i avtalsrörelsen

AVTAL
2020

Krafttag mot fusk och dumpade villkor. Rätt att kunna jobba utan att riskera livet och hälsan. Ett pensionssystem som är anpassat efter vår verklighet, med pension från första arbetade timmen. Det är några av de krav Byggnads har lagt fram till våra motparter i avtalsrörelsen 2020.

Byggavtalet

7 000 personer har hittills skrivit under Byggnads krav på ordning och reda. Det är dags att städa byggbranschen.

Yrkanden i korthet:

- Skärpning av huvudentreprenörens ansvar
- Skadestånd om arbetsgivaren inte gjort riskbedömning av arbetsmiljön
- Underentreprenörer ska kunna bevisa att de följer kollektivavtalet
- Tydligare regler kring traktamenten för arbetare från andra länder
- Lönespecifikation ska tydligt visa lön, övertidssaldo och intjänad pension
- Byggnads ska få större inflytande över arbetstidens förläggning
- Regionala skyddsombud ska ha rätt att kontrollera alla arbetsplatser
- Skadestånd till arbetstägaren om företaget inte gjort riskbedömning
- Pension från första arbetade timmen
- Högre extra pensionsavsättning
- Gravidlön under hela ledigheten om kvinnan inte får arbeta på grund av risker för barnet

Teknikinstallationsavtalet VVS och kyl

Kraven handlar om att skapa ordning och reda i branschen, och om att säkerställa att ingen skadas eller dör i arbetet.

Yrkanden i korthet:

- Skärpning av huvudentreprenörens ansvar
- Tuffare regler för in- och utlåning av personal mellan företag
- Mer semester och friskvårdsbidrag
- Skadestånd om arbetsgivaren inte gjort riskbedömning av arbetsmiljön
- Höjd ersättning vid beredskap
- Högre extra pensionsavsättning
- Gravidlön under hela ledigheten för graviditet
- Föräldraledighet ska ge samma rätt till arbetstidsförkortning

Yrkanden i korthet för Maskin, Glas och Plåt finns på nästa sida.

Mer information om avtalsrörelsen
- och avtalskraven i sin helhet:
byggnads.se/avtal2020

Helt enkelt – nyhetsbrev från Byggnads Stockholm-Gotland

Redaktör, text, foto och layout: Inger Fagerberg inger.fagerberg@byggnads.se

Ansvarig utgivare: Tomas Kullberg, ordförande tomas.kullberg@byggnads.se

För att få nyhetsbrevet till din mejl, meddela din e-postadress och ditt personnummer till 01medlem@byggnads.se

Stockholm-Gotland
BYGGNADS

Entreprenadmaskin-avtalet

Förutom skärpta regler för ökad ordning och reda är högre övertidsersättning och rätt till dygnsvila på betald arbetstid bland de krav som Byggnads ställer i årets avtalsrörelse.

Yrkanden i korthet:

- Skärpning av huvudentreprenörens ansvar
- Skadestånd om arbetsgivaren inte gjort riskbedömning av arbetsmiljön
- För ökad säkerhet ska alla maskiner ha klimatanläggningar
- Optiska och tonade skyddsglas ska betalas av arbetsgivaren
- Höjd övertidsersättning, höjt OB-tillägg och matersättning vid övertid
- Maskinförare ska ha samma lön som övriga i arbetslaget man kör åt
- Högre extra pensionsavsättning
- Gravidlön under hela ledigheten om kvinnan inte får arbeta på grund av risker för barnet
- Föräldraledighet ska inte ge kortare arbetstidsförkortning

Glasmästeriavtalet

Fusk och lönedumping måste kvävas redan i sin linda för att branschen ska utvecklas på ett positivt sätt. Bättre lön och bättre arbetsmiljö är också nyckelfrågor för att kunna attrahera morgondagens skickligaste hantverkare.

Yrkanden i korthet:

- Huvudentreprenören måste ta ansvar för underleverantörer
- Krav på att arbetsgivare ska göra riskbedömningar
- Högre traktamente
- Mer semester och höjt friskvårdsbidrag
- Tydligare krav på företagshälsa och hälsoundersökningar
- Glasögon och tvätt av arbetskläder
- Högre extra pensionsavsättning
- Arbetsgivaren ska utreda och förebygga sexuella trakasserier

Plåt- och ventilationsavtalet

En slitsam bransch där många av våra yrkanden handlar om att vi ska kunna hålla hela arbetslivet.

Yrkanden i korthet:

- Skärpning av huvudentreprenörens ansvar
- Obligatorisk hälsoundersökning
- Skadestånd om arbetsgivaren inte gjort riskbedömning av arbetsmiljön
- Nya former för facklig samverkan
- Mer semester
- Gravidlön under hela ledigheten om kvinnan inte får arbeta på grund av risker för barnet
- Föräldraledighet ska inte ge kortare arbetstidsförkortning

Yrkanden i korthet för Bygg och VVS finns på första sidan.

Mer information om avtalsrörelsen - och avtalskraven i sin helhet: byggnads.se/avtal2020

— Utbildning på grekiska —

Facklig introduktion på grekiska

Vare sig du är medlem i facket, eller inte, är du välkommen till en tvärfacklig kurs som hålls på grekiska. Vi pratar om vad en fackförening är, hur arbetsmarknaden fungerar och hur löner och arbetsvillkor regleras i Sverige, samt vilka rättigheter du har på jobbet. Du får också lära dig hur ett medlemskap i facket och kollektivavtal på arbetsplatsen påverkar ditt försäkringsskydd och din pension.

Tid: Lördag den 25 april 2020

Plats: ABF, Sveavägen 41, Stockholm

Anmäl dig här: http://www.lo.se/start/facklig_introduktion_grekiska_201911417251878989853

Tanken med tvärfackliga kurser är att du har möjlighet att träffa medlemmar som tillhör andra fackförbund och som arbetar i olika branscher.

Att gå en facklig utbildning är en lagstadgad rättighet, men du måste ansöka om ledighet i god tid. Är du osäker på hur du ansöker om ledighet, eller om du skulle få problem att få ledigt, mejla Byggnads, o1studier@byggnads.se

– Uppföljning av arbetsmiljöveckan –

Fel på mer än hälften av byggnadsställningarna

Det fanns fel på 65 procent av byggnadsställningarna som Byggnads skyddsombud kontrollerade under arbetsmiljöveckan i höstas.

Efter att ha sammanställt resultatet från över 1 100 kontroller slår Byggnads larm om läget i ställningsbranschen och kräver förändringar.

Antalet dödsfall och allvarliga olyckor har ökat i byggbranschen. Många av olyckorna är kopplade till felaktiga och osäkra byggnadsställningar. Därför fokuserade Byggnads på att kontrollera byggnadsställningar under arbetsmiljöveckan i oktober 2019.

- Felaktiga ställningar kostar liv och hälsa för oss byggnadsarbetare. I jakten på att tjäna pengar är det uppenbart att byggbranschen släppt kontrollen över vilka aktörer som kommer in på byggena och vilken utbildning de har och inte har, säger Tomas Kullberg, ordförande Byggnads Stockholm-Gotland.

Byggnads skyddsombud kontrollerade över 1 100 byggnadsställningar i Sverige.

Det fanns fel på 65 procent av byggnadsställningarna och på flera platser var bristerna så allvarliga att skyddsombudet behövde stoppa arbetet.

Nu kräver Byggnads att yrkesbevis för ställningsbyggare ska införas.

- Det behövs en rejäl upprepning av oseriösa företag i byggbranschen. Att bygga ställningar är ingen lek och yrkesbevis borde vara en självklarhet. Vi har också märkt att många arbetsmiljöansvariga och chefer saknar tillräcklig kunskap om byggnadsställningar. Arbetsgivarna borde fundera på att ge dem bättre utbildning, säger Tomas Kullberg.

De vanligaste felen som upptäcktes vid kontroll av byggnadsställningar

- Arbetskraften hade otillåtet låg utbildning
- Uteblivna provdragningar
- Okontrollerade förändringar av befintliga ställningar
- Felaktig dokumentation

Johnny Rindebrant, arbetsmiljöansvarig på Byggnads Stockholm-Gotland:

- Besiktningssprotokoll ska alltid finnas vid varje tillfartsled, där ska stå att byggnadsställningen är godkänd och hur mycket den får belastas.

– Värdehandlingar –

Spara dina lönebesked

Anställningsbevis, lönebesked och tidsrapporter är värdehandlingar. De är viktiga att ha om du skulle få en tvist med din arbetsgivare, till exempel om du skulle få fel lön.

Kräv anställningsavtal

Du ska få ett anställningsavtal när du tar en anställning – det är viktigt. En muntlig överenskommelse räcker inte, det ska vara ett skriftligt bevis.

Anställningsavtalet ska innehålla arbetstid, lön och andra ersättningar, vilken anställningsform som gäller samt när en eventuell visstidsanställning börjar och upphör.

Spara dina lönespecifikationer, på ett usb-minne, då har du dem kvar även om du byter dator eller slutar din anställning.

Spara lönespecifikationer

Det är också viktigt att du får lönespecifikationer av din arbetsgivare. De är ett bevis för hur mycket du har fått i lön och behövs om du hamnar i en tvist.

Lönespecifikationerna behöver sparas i flera år och kan användas för att räkna ut semesterersättning och slutlön, eller till a-kassan eller skattemyndigheten om något blivit fel.

– Nya medlemmar –

Många nya medlemmar

Regionens medlemssiffror nådde nya höjder, vid årets slut hade vi ökat vårt medlemsantal med 750 medlemmar.

Byggnads var det enda LO-förbund som ökade sina medlemssiffror. Och vår region, Stockholm-Gotland, stod för ungefär hälften av all ökning i Byggnads samtliga regioner.

- Det har varit ett fantastiskt år när det gäller våra medlemssiffror, jag kan inte minnas att vi har haft en sådan kraftig ökning av antalet medlemmar under hela 2000-talet, säger Tomas Kullberg, ordförande Byggnads Stockholm-Gotland.

Vi önskar alla nya medlemmar välkomna till Byggnads!

— Röda dagar och helglön 2020 —

Så har du ledigt på röda dagar och fredagar 2020

Under året har du rätt att vara ledig med betalning på vissa högtidsdagar – så kallad helglön. I vissa fall rör det sig om helgdagar (så kallade röda dagar) som infaller under måndag till fredag (exempelvis annandag påsk).

I andra fall rör det sig om dagar som inte är röda, men där du ändå har ledigt – ofta kallade fredagar (exempelvis julafton).

I ett tredje fall infaller högtidsdagen alltid på en lördag eller söndag (exempelvis påskafton/påskdagen), och om du inte arbetar då så påverkas du förstås inte. Här får du reda på när du är ledig och när du får helglön eller inte under 2020.

Månadslön

För dig med månadslön är det relativt okomplicerat. Du får som regel samma månadslön oavsett hur lång månaden är, och oavsett om månaden innehåller någon helgdag eller inte. Du som har timlön, har liksom de med månadslön, rätt till att vara ledig med helglön på olika helgdagar. Lönen ska vara densamma som om du utfört arbete åt din arbetsgivare.

Byggavtalet

Du får helglön för trettondagen, långfredag, annandag påsk, 1 maj, Kristi Himmelfärdsdag, nationaldagen, midsommarafton, julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton och nyårsdagen som infaller på en vardag (måndag till fredag). Julafton, nyårsafton, påskafton, pingstafton och midsommarafton är fredagar, alltså arbetsfria dagar med bibehållen lön (i de fall du skulle jobbat de dagarna).

Glasmästeriavtalet

Du får helglön för helgdagar som infaller måndag till fredag och i avtalet fastställda fredagar. Fredagarna är julafton, nyårsafton, påskafton, midsommarafton samt nationaldagen.

Entreprenadmaskinavtalet

Du får helglön för trettondagen, långfredag, annandag påsk, 1 maj, Kristi Himmelfärdsdag, nationaldagen, midsommarafton, julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton

och nyårsdagen som infaller på en vardag (måndag till fredag). Julafton, nyårsafton, påskafton, pingstafton och midsommarafton är fredagar, alltså arbetsfria dagar med bibehållen lön (i de fall du skulle jobbat de dagarna). De år som nationaldagen infaller på en lördag eller söndag ska du få en extra permissionsdag under samma år.

Plåt- och ventilationsavtalet

Nyårsdagen, trettondagen, långfredagen, påskafton, annandag påsk, första maj, Kristi Himmelfärdsdag, pingstafton, pingstdagen, Sveriges nationaldag, midsommarafton, julafton, juldagen, annandag jul och nyårsafton är arbetsfria dagar med bibehållen lön.

Teknikinstallationsavtalet VVS och kyl

Du får helglön för trettondagen, långfredagen, annandag påsk, 1 maj, Kristi Himmelfärdsdagen, nationaldagen, midsommarafton, julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton och nyårsdagen som infaller på en arbetsfri vardag (måndag till fredag). Nyårsafton, påskafton, pingstafton, midsommarafton och julafton är fredagar, alltså arbetsfria dagar med bibehållen lön (i de fall du skulle jobbat de dagarna).

Klämdagar

Det finns inga klämdagar i våra avtal, utan då får du ansöka om ledighet, med semesterdag eller arbetstidsförkortning.

RÖDA DAGAR 2020

6 januari	Trettondagen [måndag]
10 april	Långfredagen [fredag]
12 april	Påskdagen [söndag]
13 april	Annandag påsk [måndag]
1 maj	1 maj [fredag]
21 maj	Kristi himmelfärds dag [torsdag]
6 juni	Nationaldagen [lördag]
20 juni	Midsommardagen [lördag]
31 oktober	Alla helgons dag [lördag]
25 december	Juldagen [fredag]
26 december	Annandag jul [lördag]
1 januari 2021	Nyårsdagen [fredag]
6 januari 2021	Trettondagen [onsdag]

Övrigt

Observera att informationen gäller under vissa förutsättningar – exempelvis att du ska ha jobbat full dag före och efter den högtidsdagen, eller uttryckligen fått beviljad ledighet. För ytterligare detaljer, samt vilka undantag som gäller, se ditt kollektivavtal.